

 UNIVERSITAT DE BARCELONA	Pla docent de l'assignatura <i>Pendent de revisió lingüística</i>
---	---

Dades generals de l'assignatura

Nom de l'assignatura: Processos Psicològics de l'Aprenentatge del Llenguatge

Codi de l'assignatura: 350014

Curs acadèmic: 2008-2009

Coordinació: SANDRA ESPINO DATSIRA

Departament: Dept. Psicologia Evolutiva i de l'Educació

Crèdits: 6 (Crèdits assig. només no-ECTS)

Consideracions prèvies

Altres fonts bibliogràfiques:



Reconèixer les capacitats lingüístiques com a instruments fonamentals pel desenvolupament i l'aprenentatge autònom de les persones i, de manera especial, com a instruments per l'aprenentatge del conjunt dels continguts escolars.

Conèixer els procediments i estratègies de treball necessaris per abordar amb garanties d'èxit la recerca d'informacions rellevants per a l'anàlisi dels processos educatius escolars en l'àmbit de la llengua oral i escrita així com per valorar críticament aquestes informacions i obtenir les conclusions oportunes

Conèixer els procediments i estratègies d'assessorament en l'àmbit dels processos d'ensenyament i aprenentatge de la llengua oral i escrita, així com criteris per l'elaboració de propostes d'optimització i millora en aquest àmbit

Assolir coneixements psicològics per abordar amb objectivitat i rigor l'anàlisi dels processos d'ensenyament i aprenentatge de la llengua oral i escrita en les diferents etapes educatives.

Assolir una concepció de les capacitats lingüístiques com a instruments fonamentals pel desenvolupament i l'aprenentatge autònom de les persones i, de manera especial, com a instruments per l'aprenentatge del conjunt dels continguts escolars.

Referits a habilitats, destreses

Adquirir i utilitzar procediments i estratègies de treball que els capacitin per abordar amb garanties d'èxit la recerca d'informacions rellevants per a l'anàlisi dels processos educatius escolars en l'àmbit de la llengua oral i escrita així com per valorar críticament aquestes informacions i obtenir les conclusions oportunes.

Adquirir procediments i estratègies d'assessorament en l'àmbit dels processos d'ensenyament i aprenentatge de la llengua oral i escrita, així com criteris per l'elaboració de propostes d'optimització i millora en aquest àmbit.

Referits a actituds, valors i normes

Adquirir i practicar estratègies de treball grupal, així com actituds de col·laboració, respecte, rigor intel·lectual i discreció que són necessàries per a l'abordatge conjunt i col·laboratiu de tasques amb altres professionals i persones que intervenen en les pràctiques educatives.

Blocs temàtics de l'assignatura

1. Tema 0. Programa i organització de l'assignatura.

* Objectius i continguts. Organització i funcionament de l'assignatura. Procediments d'avaluació. Bibliografia bàsica de l'assignatura. Estat inicial dels alumnes.

2. Tema 1. Les capacitats lingüístiques bàsiques.

** Naturalesa i característiques del llenguatge oral i de l'escrit. Contextos de desenvolupament i aprenentatge de la llengua. El desenvolupament i aprenentatge de la llengua en el context familiar i escolar. Les capacitats lingüístiques en el inici de l'escolaritat. La diversitat lingüística: diferències individuals i socials.*

3. Tema 2. La llengua oral.

** L'ensenyament i l'aprenentatge dels processos de comprensió i expressió oral a l'escola. L'ensenyament i l'aprenentatge de l'oral formal. La llengua oral en el currículum.*

4. Tema 3. La lectura.

** Els models explicatius de la competència lectora. Ensenyament inicial de la lectura i aprenentatge del codi. Descodificació i comprensió. Les estratègies de comprensió lectora. Lectura i tipus de text. Llegir per aprendre: el valor instrumental de la lectura per a l'aprenentatge. La lectura en el currículum.*

5. Tema 4. L'escriptura.

** Models explicatius de l'aprenentatge inicial de l'escriptura. Consciència fonològica i escriptura. Els processos de composició escrita: estratègies bàsiques. Els models explicatius de la composició escrita. Escriitura mecànica i escriptura reflexiva. Tipologies textuals. Escriure per aprendre: el valor instrumental de l'escriptura per a l'aprenentatge. L'escriptura en el currículum.*

6. Tema 5. L'ensenyament i aprenentatge de la llengua escrita en el context escolar.

** Principals reptes i dificultats. L'ensenyament i l'aprenentatge inicial de la lectura i l'escriptura. L'ensenyament i l'aprenentatge d'estratègies de lectura i de composició escrita. Les actituds enfront la lectura i l'escriptura. Llegir i escriure en les diferents matèries i àrees curriculars. Lectura, escriptura i TIC.*

7. Tema 6. Estratègies d'assessorament i orientació en l'àmbit de l'ensenyament i l'aprenentatge de la llengua escrita.

** El centre educatiu com a context d'aprenentatge de la llengua escrita. Les concepcions del professorat sobre la lectura i l'escriptura. Les situacions i activitats d'ensenyament i aprenentatge de la llengua escrita. El caràcter estratègic de la lectura i l'escriptura. L'atenció a la diversitat lingüística dels alumnes.*

Metodologia i organització general de l'assignatura

Sense oblidar la necessitat de disposar de marcs conceptuals pertinents i actualitzats, l'assignatura es planteja des d'una perspectiva fonamentalment pràctica i ha de permetre a l'alumne aprofundir en el treball d'assessorament i orientació psicopedagògica en l'àmbit dels processos educatius relacionats amb l'aprenentatge de la llengua oral i escrita. La docència de l'assignatura s'organitza al voltant d'activitats vinculades al coneixement i anàlisi del currículum i les pràctiques actualment vigents en els diferents nivells educatius i d'activitats relacionades amb seqüències de resolució de casos d'assessorament en l'àmbit de la llengua escrita. Ambdós tipus d'activitats s'organitzen al voltant de la presentació, explicació i discussió dels coneixements teòrics i conceptuals implicats en la comprensió i anàlisi de les tasques, així com l'elaboració individual i grupal d'un conjunt de materials de lectura obligatòria, que aporten informacions rellevants per a la seva resolució.

El compliment dels objectius de l'assignatura requereix el treball individual continuat i l'elaboració compartida en grups estables de 4-5 alumnes, que es constituïran en les primeres sessions. El funcionament previst suposa doncs el compromís d'una assistència continuada a les classes i a la participació activa dels alumnes des del seu grup de referència. Així mateix, al llarg del treball de l'assignatura els alumnes elaboraran individualment alguns documents (resums dels materials de lectura obligatòria), que lliuraran a mida que es dugui a terme el treball del programa i en les dates indicades per la professora.

Els alumnes que, per la raó que sigui, no puguin assumir aquest compromís podran preparar l'assignatura amb l'ajut dels materials de lectura obligatòria per tal de presentar-se a la prova d'avaluació única.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges de l'assignatura

Es requereix: 80% d'assistència i participació activa i continuada en les sessions teòriques i pràctiques presencials.

Instruments d'avaluació: a) 2 informes grupals (resolució de casos d'assessorament en l'àmbit de la llengua escrita. De 0 a 3,5 punts cada informe), b) 1 document individual (resum d'una lectura obligatòria i qüestions i activitats per analitzar i debatre. L'estudiant es responsabilitzarà de la presentació i dinamització de la sessió de treball de la lectura a l'aula. De 0 a 2 punts), c) 1 document individual de reflexió personal sobre l'aprenentatge realitzat. De 0 a 1 punt).

L'avaluació continuada es qualifica en una escala de 0 a 10 punts. La qualificació final serà la suma dels resultats dels diferents productes, sempre i quan l'alumne obtingui una puntuació global dels informes igual o superior a 3,5 punts i una puntuació del document de treball individual igual o superior a 1 punt. Cas que aquestes condicions no es compleixin, la qualificació final de l'estudiant a l'assignatura serà de Suspens. Per superar l'assignatura, l'estudiant haurà d'obtenir un mínim de 5 punts.

Avaluació única

Cal presentar la sol·licitud d'avaluació única al professor segons el model normalitzat i les dades acordades proposades per la Facultat. L'avaluació única consistirà en un examen escrit sobre els continguts de l'assignatura (pla docent). La qualificació final s'establirà en una escala de 0 a 10 punts. L'estudiant haurà d'elegir 5 preguntes per respondre-les, entre 7 proposades. La resposta a cada pregunta es puntuarà entre 0 i 2 punts. La qualificació dels estudiants s'obtéindrà a partir del resultat de la suma de les puntuacions obtingudes en les diferents preguntes de l'examen. Per superar l'assignatura, l'estudiant haurà d'obtenir un mínim de 5 punts.

Fonts d'informació bàsiques de l'assignatura**Llibre**

Olson,D(1998)*El mundo sobre el papel*.Barcelona:Gedisa.

Sole,I.(1992)*Estrategias de lectura*.Barcelona:Graó.